

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

6 juni 2024

ADVIES 2024-80

met betrekking tot de weigering om inzage in een fiscaal dossier

(CTB/2024/82)

Sleutelwoorden : FOD Financiën – Fiscaal dossier – Stilzwijgen van de overheid

1. Een overzicht

1.1. Per e-mail van 19 maart 2024 vraagt Mr. Alexander Delafonteyne, namens zijn cliënt de heer X, de FOD Financiën om “*inzage in en afschrift van het administratief dossier van onze cliënt*”.

1.2. Per e-mail van 19 maart 2024 antwoordt de aangeschreven ambtenaar dat zij momenteel werkzaam is bij een andere dienst en verwijst zij de aanvrager door naar de betrokken dienst.

1.3. Per e-mail van 19 maart 2024 richt de aanvrager zich tot de betrokken dienst met hetzelfde verzoek.

1.4. Per e-mail van 2 april 2024 stuurt de aanvrager een rappel.

1.5. Per e-mail van 4 april vraagt de FOD Financiën aan de aanvrager om “*te detailleren welke documenten u juist nodig heeft*”.

1.6. Per e-mail van 4 april 2024 verduidelijkt de aanvrager dat hij inzage wenst van het volledige administratieve dossier.

1.7. Per e-mail van 16 april 2024 stuurt de aanvrager opnieuw een herinnering.

1.8. Per e-mail van 23 april 2024 maakt de FOD Financiën de aanslagbiljetten voor het aanslagjaar 2022 en 2023 over.

1.9. Per e-mail van 25 april 2024 schrijft de aanvrager het volgende aan de FOD Financiën:

“Tijdens telefonisch contact met uw dienst werd mij meegedeeld dat ik nader dien te verduidelijken wat ik met ‘een afschrift van het volledig administratief dossier’ bedoel.

Bij deze had ik graag alle documenten met betrekking tot AJ 2021-2023 verkregen die jullie in bezit hebben omtrent het dossier van Dhr. Van Gulik. Het gaat alvast om de volgende documenten: de berichten van wijziging, het eventuele antwoord daarop, kennisgevingen van taxatie, bezwaarschrift, informatie m.b.t. het

opgestart onderling overleg voor AJ 2021 en alle informatie i.k.v. de automatische gegevensuitwisseling met Nederland.”

1.10. De aanvrager contacteert op 25 april 2024 ook de bezwaarambtenaar van het vorige aanslagjaar.

Deze bezwaarambtenaar maakt al een aantal stukken over (stukken ivm het aanslagjaar 2021, een vraag om inlichtingen in het kader van de behandeling van het bezwaarschrift AJ2021, de berichten van wijziging, het niet-akkoord en de kennisgeving van de beslissing tot taxatie voor de aanslagjaren 2022 en 2023).

1.11. Bij e-mail van 6 mei 2024 stuurt de aanvrager opnieuw een herinnering aan de FOD Financiën.

1.12. Per aangetekend schrijven van 14 mei 2024 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan de FOD Financiën:

“[De bezwaarambtenaar voor het aanslagjaar 2021] verstrekt grotendeel de gevraagde documenten, behalve de informatie i.v.m. de automatische gegevensuitwisseling met Nederland.

De informatie i.v.m. de automatische gegevensuitwisseling is cruciaal in het licht van het opstellen van een bezwaarschrift.

[...]Hoewel de Administratie ons verzoek tot inzage niet uitdrukkelijk heeft afgewezen, beschouwen wij de houding van de Administratie als een impliciete weigering.

Wij zien ons bij deze dan ook genoodzaakt om, u namens cliënte, en op basis van artikel 8, § 2 van deze wet openbaarheid van bestuur een verzoek tot heroverweging te richten.”

1.13. Bij aangetekende brief van dezelfde dag verstuurt de aanvrager ook aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, (hierna: “de Commissie”) een verzoek om advies.

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “wet van 11 april 1994”) door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de betrokken instantie en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

3. De gegrondheid van de aanvraag

3.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve overheid beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd worden. Daarenboven moeten de wettelijke uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

3.2. De Commissie wenst er de FOD Financiën vooreerst op te wijzen dat het oorspronkelijk verzoek van de aanvrager om afschrift en inzage in het administratief dossier voldoende duidelijk geformuleerd is. Er kan van een administratieve overheid verwacht worden dat zij op de hoogte is van wat onder “administratief dossier” verstaan moet worden, alsook dat zij zich zo organiseert dat alle stukken ter voorbereiding of uitvoering van een beslissing bijgehouden worden. Dat het voorwerp van het verzoek voldoende duidelijk was, lijkt ook bevestigd te worden doordat de oorspronkelijke bezwaarambtenaar het wel mogelijk achtte om te antwoorden op het verzoek.

3.3. De FOD Financiën dient de gevraagde bestuursdocumenten openbaar te maken, voor zover het gaat om bestaande bestuursdocumenten waarover zij beschikken, en voor zover zij geen uitzonderingsgronden inroepen en deze op afdoende wijze *in concreto* motiveren.

In de mate dat de FOD Financiën, artikel 6, § 1, 3°, van de wet van 11 april 1994 zou wensen in te roepen om de openbaarmaking te weigeren (daar de gevraagde informatie slaat op de gegevensuitwisseling met de

Nederlandse administratie), zal zij rekening moeten houden met het volgende. Voormelde bepaling luidt als volgt:

“Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen: (...) 3° de federale internationale betrekkingen van België.”

Deze uitzonderingsgrond kan niet zonder meer worden ingeroepen en is onderworpen aan twee voorwaarden. In de eerste plaats moet *in concreto* worden aangetoond dat de openbaarmaking effectief schade toebrengt aan de federale internationale betrekkingen van België. Daarnaast moet een belangenafweging plaatsvinden waarbij blijkt dat het algemeen belang dat gediend is met de openbaarmaking niet zwaarder weegt dan het beschermde belang, i.e. de federale internationale betrekkingen van België. Zoals de Commissie al in heel wat adviezen heeft opgemerkt en nog recent door de Raad van State is bevestigd (RvS, arrest nr. 247.694, 2 juni 2020), moet deze uitzonderingsgrond in het licht van de toekenning van het grondrecht vervat in artikel 32 van de Grondwet, beperkend worden geïnterpreteerd. Artikel 6, § 1, 3°, kan geen grondslag vormen om aan een bestuurde systematisch de inzage van documenten in verband met zijn fiscaal dossier te weigeren. Het beroep op die bepaling moet concreet worden verantwoord met verwijzing naar de concrete gegevens van de zaak. Het loutere feit dat er contacten waren met een buitenlandse fiscale administratie, zou op zich alvast als motivatie niet volstaan.

3.4. De Commissie wenst tot slot nog te wijzen op het principe van de gedeeltelijke openbaarheid. Dit houdt in dat enkel informatie in een bestuursdocument die onder een uitzonderingsgrond valt aan de openbaarheid kan worden onttrokken. De andere informatie in het bestuursdocument moet evenwel openbaar worden gemaakt.

Brussel, 6 juni 2024.

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter